

Trianon 100 – tudományos ünnepi emlékülés Miskolcon, az MTA-MAB-székházban

Az *Épített Környezet Szakbizottság* **Bodonyi Csaba DLA**, és az akkori elnök, **dr. Roósz András** kezdeményezésére alakult a *Miskolci Akadémiai Bizottság* keretein belül 2018-ban. Szakbizottságunk azóta évente a novemberi tudomány hónapja alkalmából konferenciát szervez, más munkabizottsági – építészeti, belsőépítészeti, képző- és iparművészeti, településmérnöki-építészeti, tájépítészeti, közterületi, valamint műemléki, építészettörténeti és régészeti – műhelykonferenciák mellett.

A 2020-as emlékévkben szerettük volna megrendezni a *Trianon 100* emlékülést, azonban a világvárvány keresztbe szervezésére nem voltunk eléggé felkészülve. Így 2021. november 29-ére tolódtott ez az alkalom. A trianoni jubileumi emlékülés kapcsán a leszakadt határon túli építészeti bemutatása volt a cél. Hogy a bemutatás visszatekintő, vagy kortárs jellegű legyen, azt az előadók belátására bízunk. A rendezvényt e sorok írója szervezte, a házigazda **Rudolf Mihály DLA** volt.

A konferenciára négy régió építészeit sikerült meghívni, akik nagyon gazdag anyagot tártak elénk. Az emlékülést **Bodonyi Csaba DLA** nyitotta meg.

Felvidékről hárman érkeztek. Kassáról **prof. Pásztor Péter DLA** Kelet-Szlovákia ezredfordulós élő építészetéről adott elő, főleg irodájá széles körű munkájának bemutatásával. **Krcho János PhD** építész és művészettörténész II. Rákóczi Ferenc nagyfejedelem szülőhelyéről, a borsói kastély építéstörténetéről mesélt, amely munkában történészként vett részt. **Sekan János PhD** a rövid életű, ám annál hatalmasabb kassai vár történetéről, és annak mai hasznosításáról, bemutathatóságáról vitetett tervek, korabeli metszeteket, fotókat, elméleti rekonstrukciós vázlatokat.

Kárpátaljáról **Szarvas Péter** építész jött el hozzánk. Ő Ungvár 100 évvel ezelőtt kezdődő nagy kiépítéséről tartott előadást, hiszen az akkor alakult Csehszlo-

vákia legkeletibb nyúlványában ezt a várost szemelték ki mint a terület leendő központját. Munkáchoz képest Ungvár jóval közelebb van Prágához. A hatalmas városépítészeti megalapozottságú fejlesztés vége a második világháború volt. Onnantól kezdve a téri környezet hanyatlása volt megfigyelhető, hisz Moszkvától, s most Kijevtől is igen távol esik a hely. Erdélyből négy előadó jött Miskolcra, az ötödik online tartotta meg vetítését.

Bogos Ernő Szépvíz fejlesztéséről beszélt *A falukép metamorfózisa* című előadásában. **Köllő Miklós** Örökségvédelemmel kezdődő tradinnováció és ököregionális építészet címmel a hagyományos technikák „megtalálásával”, újszerű formálás mellett, a település és tájhasználat léptékének megtartására hívta fel a figyelmet. Figyelemre méltó, hogy a látszólagos lemaradás hogy adhat előnyt egy-egy régióknak a mai világ pörgésében. **Esztány Győző** a *Székely csűrök újrahasznosításáról* beszélt – ami megfontolandó a mi vidékünkön is.

Zakariás Attila *Kísérlet a gyimesvölgyi népi faépítészet értékeinek megmentésére* című szenvedélyes előadásából megtudhattuk, hogy az örökségvédelmet úgy is lehet értelmezni, hogy az örökség nem védelemre szorul, hanem folytatásra. **Márton Ildikó** *Élet az Életbe* című vitésén a Homoród menti faluképvédelem lehetőségeiről és lehetőségeiről hallhattunk.

Délvidék esetében **Tóth Vilmos** Magyar-kanizsáról – betegsége miatt – sajnos nem tudott eljönni, azonban topolyai illetőségű kolléganőnk, **Lovra Éva** Miskolcon lakik – a műemlékvédelmi munkabizottságunk tagja –, így egyedül tartotta meg előadását *Vajdaság építészete és városépítészete* címmel.

A rendezvényhez tartozott egy páros kiállítás *Élő építészet '48* címmel az építészek házában, a Kós-házban, ahol az MMA két tagja: **Dévényi Sándor DLA**, a Nemzet Művésze és **Pásztor Péter DLA** munkáit ismerhettük meg.

Miskolc, 2022. 02. 06.

Molnár Katalin

▲ Forrás: Teleki László Alapítvány

2021-es Vargha László népi építészeti ifjúsági díj átadása

2021. december 9-én adták át Budapesten a 2019-ben alapított Vargha László népi építészeti díjakat. Az elismerést az kaphatja meg, aki – a névadó szellemiségének megfelelően – kiemelkedő munkát végez a magyar népi építészeti örökség megővéséért. A népi építészeti ifjúsági díj kitüntetettje **Radev Gergő** és a **Sárkolléktíva Egyesület**.

MMA-tagválasztás, 2021

A Magyar Művészeti Akadémia elnöksége a 2021. decemberi közgyűlésén új tagok felvételéről döntött. Az MMA Építőművészeti Tagozat ez alkalommal **Kravár Ágnes** és **Tóth Vilmos** építészeket választotta levelező tagjává.

Pápai díjak Vörös Győző órkorkutató munkásságának

Kettős kitüntetésben részesült **Vörös Győző** magyar órkorkutató február 1-jén Rómában. Az akadémikus a pápai akadémia XXV. ünnepi nyilvános ülésén vehette át a *Pápai Akadémiák díját* és a **Ferenc pápa** által adományozott *Pápai Aranyérmét*. A díjat azok kaphatják, akik **Giovanni Battista de Rossi** nyomán nagy elkötelezettséggel és lelkesedéssel szentelik magukat a régészeti kutatásoknak, valamint a történelmi és geográfiai tanulmányoknak. Ezúton is gratulálunk az elismerésekhez!

Makovecz-oszlopinstalláció és előadások

A Magyar Nemzeti Múzeum és a Makovecz Imre Alapítvány közös alkotása a Makovecz-oszlopinstalláció, amely fotókkal, digitális tartalommal, folyamatosan futó filmekkel mutatja be Makovecz Imre életművét. Az érdeklődők minden helyszínen előadásokat hallgathatnak, és kérdéseket tehetnek fel a Mesterhez és a helyhez kötődő neves építészeknek. A vándorkiállítás az alábbi helyszíneken és időpontokban tekinthető meg:

- 03. 17.–03. 28., Debrecen
- 03. 28.–04. 11., Kecskemét
- 04. 11.–04. 25., Veszprém
- 04. 25.–05. 09., Csenger
- 05. 09.–05. 23., Sárospatak
- 05. 23.–06. 07., Esztergom
- 06. 07.–06. 20., Sopron

Állami kitüntetések március 15-e alkalmából

Csernyus Lőrinc Ybl Miklós-díjas építész, művészeti szakíró, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, Csenger és Makó város főépítésze, a Kós Károly Egyesülés Vándoriskolájának volt vezetője a magyar organikus építészeti irányzatot képviselő tervezőművészi pályája, kimagasló főépítész, oktatói tevékenysége, valamint Makovecz Imre szellemi örökségének ápolásában vállalt szerepe elismeréseként részesült a díjban.

Zsigmond László Ybl Miklós-díjas építész-mérnök, Veresegyház, Rácalmás és Mátészalka főépítésze, a Kvadrum Építésziroda, a Kós Károly Egyesülés és a Makona Egyesülés alapító tagja a magyar organikus építészeti képviselőjeként folytatott kiemelkedő színvonalú tervezői pályája, különösen a beregi árvíz és a devicséri vörösiszap-katasztrófa utáni újjáépítések kapcsán végzett értékes és odaadó szakmai munkája, illetve főépítész tevékenysége elismeréseként részesült a díjban.

Elhunyt Molnár V. József néplélektan-kutató

92. életében elhunyt **Molnár V. József**, Magyar Örökség és Magyar Művészeti Akadémia Életműdíjas néplélektan-kutató

néprajzkutató, grafikusművész, művészettörténész. Előadásai országsszerte nagyszámú hallgatóságot vonzottak, könyvei az általa megfogalmazott „szerves műveltség” fogalmát járták körbe. Pap Gábor ösztönzésére foglalta össze elméleteit, melyeket a *Világ-virág – A természetes műveltség alapjai és azok rendszere* című munkájában adott közre. Számos előadást tartott a Makovecz Vándoriskolán. 2012-es előadásán elhangzott gondolatával búcsúunk Tőle: „Nagyon sok dologtalan ember van a minket körülvevő világban, és nagyon sok dolog nincs elvégezve! Arra kell törekedni, hogy mindenki a dolgát végezze, és ehhez az is hozzátartozik, hogy a napi tevékenységünket ne »melóként« éljük meg, amin túl kell esni, hanem a saját »dolgunkként«.”

Búcsúunk Mesterünktől. Tanítását nem feledjük, a dolgunkat mi is igyekszünk elvégezni itt a Földön!